

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia profundissimi Doctoris de Auxilio gratiæ medicinalis Christi Salvatoris, & de prædestinatione hominum & Angelorum proponitur, ac dilucidè ostenditur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

46. Est similis gratiæ Adami, atq[ue] Angelorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13704

Esler. ad Aug. lib. 1. ibidem.

Idem omnino ante ipsos fuit Massiliensium sensus. Nam apud Hilarium sentiunt tam fortem homini relictam a peccato esse voluntatem, quã vel contemere quã valent, vel obedire. Et inferius dicunt: *Ceterum quicquid libet donatum sit prædestinatis, id posse & amittere, & retinere propria voluntate.* Vbi per (quicquid libet) intelligunt quamlibet gratiam. Reprehendunt enim verba S. Augustini quibus dixerat: *Nunc prædestinatis tale auxilium perseverantia dari, ut eis perseverantia ipsa donetur, hoc est, quo fit ut non nisi perseverantes sint.* Ipsi contra tale dari volunt, quod possint & amittere & retinere propria voluntate, & consequenter, quo possint perseverare, vel non perseverare, si velint. Et

Collat. 13.

Epist. 107. apud Aug.

minis & Angelorum S. Augustinus explicuit. Nam quid est aliud, quod dicit: *Ut eã posita bonum opus libero relinquatur arbitrio,* quã id quod Augustinus de Adami gratia: *Adjuvatum sine quo in iustitia manere non poterat, ut autem vellet, in eius libero reliquit arbitrio?* Et rursum: *Ut perseverare vel non perseverare in eius libero relinquere arbitrio: ut dignè tanta bonitati, & bene vivendi facilitati perseverandi committeretur arbitrium.* Sed quia profundi Deorum istius principia non satis attentè ponderarunt, nihil mirum in ipsa eos imprudentes impingere. Franciscus Suarez id ipsum ex professo docet, eundem operandi modum tribuens adiutorijs quibus nunc juvamus, & quibus Angeli atque Adamus adjutus fuit. Vtrisque enim assignat gratiam sufficientem, ut perseverare possint, & congruam (quod ipse efficax vocat) quã actu perseverant, congruitate videlicet auxilij in ordine ad usum bonum liberi arbitrij prævisum, ut ipse loquitur, & ut passim congruitatem, seu efficaciam, etiam in hominibus lapsis, explicare solet.

Cum ergò manifestum sit, eos non medicinalem, sed primi hominis & Angelorum gratiam generi humano per peccatum perditò restituere; simul etiam perspicuum est, eos in Massiliensium gratiam incidisse. Nam & illi ipsissimam illam Adã gratiam libero arbitrio necessariam esse statuebant, quã crederet si vellet. Apertissimis enim verbis apud Hilarium dicitur, quod illum (Adamum) integris viribus juvaret gratia volentem, id est, si vellet, sine qua perseverare non poterat: lapsos autem inveni gratia credentes tantum, id est si credere volunt. Nam quantum ad opera, uberius & sublimius adiutorium necessarium esse sentiebant. De quo alias plenius disputatum est.

NOTA XLVII.

Eã posita, Deus expectat voluntatem nostram, ut purgari velimus.

Am facile est videre, quid sibi recentiores isti volunt, quando confidenter asserunt, Deum expectare voluntatem nostram. Nempe hoc volunt, quod posito illo Dei auxilio in voluntate, sine quo liberum arbitrium velle non potest, Deus expectet impulsus istius gratiã ad actionem à libera voluntate, cuius est, ut ipsi aiunt, gratiam in actu secundo efficacem, vel inefficacem, & cassam reddere. Vtitur ista expectandi phrasi auctoriter Lessius: *Auxilium expectat consensus voluntatis, cuius usus subest, ita ut gratia efficiat, hoc est, efficiat ab usu voluntatis quodammodo pendeat.* Et alibi: *Auxilium præveniens expectat ut potentia voluntatis suum influxum in actum conferat.* Et multò inferius: *Vbi hoc auxilium Deus dedit, iam omnino expectat, ut homo purgari velit: non quidem ut velit, aut velle illud inchoet per nudas liberi arbitrij vires; sed per auxilium gratiã acceptã, quo potest tunc uti.* Et mox iterum: *Deus expectat, ut cooperetur sus gratiã, & consequenter ut velimus purgari &c.* Et iterum alibi tradit: *Deum expectare voluntates per auxilium sufficientem præparat.* Eandem locutionem & Franciscus Suarez eodem sensu veram esse contendit.

Idipsum

NOTA XLVI.

Est similis gratiã Adami, atq; Angelorũ.

Quapropter ut sensus recentiorum nemini non perspicuus esse possit, exsertis porro veròis profitentur, gratiam illam internam, quã juvamus, non solum esse in modo operandi sine qua non, sed esse similem illi gratiã, quã Adam primus homo, recitè videlicet in innocentie statu conditus, ac jutus fuit. Nisi mentem eorum clara verba loquerentur, vix fidem mihi ipsi, nedum alijs, fecissem, huc usque eos posse progredi. Quid enim est hoc aliud, quam in libero arbitrio peccatis ebrius, & concupiscentijs terrenis prægravato atque distorto, primavã felicitatis vires confuturare? Verba Molinã aperta sunt: *Possumus confirmare, unam & eandem rationem Dei aternam providendi cuiuscumque adulto, sive is de numero sit prædestinatorum, sive non, pendere à qualitate usus liberi arbitrij eiusdem prævisi, vel quod rationem prædestinationis nisi illius habeat, vel providentia duntaxat circa illum in beatitudinem, factã a quadam quasi inductione in Angelũ, primo parentibus in statu innocentie constituitur, atq; in alijs etiã adultis.* Vbi quod eandem rationem prædestinationis hominis lapsi ac stantis inducit, ex eadem ratione gratiã, quantum ad modum influendi eum libero arbitrio, nascitur. Sicut ex eius subjunctã explicatione perspicuum est: eoque magis, quod in alio loco eandem prædestinationis rationem, ex eadem gratiã & libera voluntatis naturã petit. Iam verò hoc ipsum Lessius multò manifestissime tradit: *Tota gratiã præveniens, quam Deus prædestinatis præparavit, talis est, ut eã posita, opus hominũ relinquatur libero arbitrio sic instructo: adeo ut tam facile sit illi se inclinare ad malum, vel omnimodiam operis, quam ad eius effectorem; sicut in Angelis, & primo homine, proportionaliter loquendo factum.* Vbi & modus explicandi, & ipse sermo clamat gratiam lapsi hominis gratiã Adami & Angelorum in modo agendi esse similem. Eodem quippe modo gratiam primi ho-

Molina in concord. q. 3. art. 4. & 5. disp. 1. m. 11.

Vide ibid. mem. 13.

Lessius de prædest. sect. 5. num. 45.

lib. 1. 17. num. 8. Suarez lib. 3. cap. 25.